



ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej, členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľa **M. V.** narodeného X., bytom, D., M. č. X., zastúpeného Mgr. Marcelom Biznárom, advokátom v Bratislave, Jasovská č. 23, proti odporkyni **Sociálnej poisťovni Bratislava**, Ul. 29. augusta č. 8, o výšku starobného dôchodku, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 9. februára 2011, č.k. 24Sd/60/2010-61, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave z 9. februára 2011, č.k. 24Sd/60/2010-61, **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi **nepriznáva** náhradu trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trnave rozsudkom z 9. februára 2011, č.k. 24Sd/60/2010-61, podľa § 250q ods. 2 OSP potvrdil rozhodnutie z 25. februára 2010 číslo X. ktorým odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok ku dňu 15. januára 2008 podľa § 65 ods. 1 a ods. 2 a § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“), § 21 ods. 1 a § 174 zákona č. 100/1988

Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“).

Súd prvého stupňa vzhľadom na námietky navrhovateľa o nesprávnych údajoch v evidenčných listoch dôchodkového zabezpečenia navrhovateľa o zaradení vykonávaných prác do II. pracovnej kategórie namiesto I. pracovnej kategórie vykonal dokazovanie vypočutím navrhovateľom navrhnutých svedkov, jeho bývalých spolupracovníkov. Svedkovia J.K., Z.P., L. M. a L. B., ktorí vykonávali práce svojim charakterom zaradené do I. pracovnej skupiny, zhodne vypovedali, že navrhovateľa poznajú, keďže s nimi v minulosti pracoval v obchodnej spoločnosti T.. Spolu s nimi nebol navrhovateľ zaradený trvalo do rovnakej pracovnej čaty, teda nepracoval s nimi sústavne, ale len občas. Nevedeli uviesť presne kedy, kde a po akú dlhú dobu s nimi navrhovateľ vykonával práce, ktoré boli zaradené do I. pracovnej kategórie. Uviedli, že oni pri odchode do dôchodku žiadny problém nemali, bol im priznaný dôchodok na základe predložených dokladov z T. Podľa názoru súdu, ani po výsluchu svedkov neboli zistené žiadne také skutočnosti, ktoré by mali za následok nezákonnosť rozhodnutia odporkyne.

Krajský súd navrhovateľovi z dôvodu neúspechu v konaní náhradu trov konania nepriznal (§ 250l ods. 2 OSP v spojení s § 250k ods. 1 OSP).

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie. Namietal, že súd prvého stupňa považoval údaje v evidenčných listoch dôchodkového zabezpečenia navrhovateľa za hodnoverné napriek jeho tvrdeniu, že podpisy na týchto evidenčných listoch v období od roku 1982 do 2003 navrhovateľovi nepatria. Skutočnosť, že navrhovateľ bol bez jeho vedomia preradený z I. pracovnej kategórie do II. pracovnej kategórie potvrdil i svedok Z. P. Rovnako vypočutí svedkovia zhodne uviedli, že navrhovateľ počas celej doby zamestnania vykonával rovnaký druh prác, v rovnako nebezpečnom pracovnom prostredí. Preradenie navrhovateľa z I. pracovnej kategórie do II. pracovnej kategórie bolo zrealizované len administratívne bez reálnej zmeny jeho pracovnej náplne. Súd sa vôbec nezaoberal predloženým listinným dôkazom, čatárskou zmluvou z 10. septembra 1979, v ktorej bola popísaná pracovná náplň navrhovateľa (práce žiarotechnické výmurovky - výstavba továrenských komínov), ktorá preukazuje výkon prác navrhovateľa v nebezpečnom pracovnom prostredí. Poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ nemá možnosť dosiahnuť zmenu potvrdení o zamestnaní lebo

spoločnosť, v ktorej bol zamestnaný, zanikla bez právneho nástupcu. Ďalej namietal, že odôvodnenie rozsudku krajského súdu je nepresvedčivé a nedostatočne odôvodnené.

Odporkyňa poukázala na svoje vyjadrenie z 29. apríla 2001 a dôvody uvedené v odvolaní pokladala za neopodstatnené. Trvala na vecnej správnosti svojho rozhodnutia a žiadala rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť.

Najvyšší súd ako súd odvolací (§ 10 ods.2 OSP v spojení s § 250s OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa § 14 ods. 1 zákona o sociálnom zabezpečení zamestnania sú na účely dôchodkového zabezpečenia zaradené do 31. decembra 1999 podľa druhu vykonávaných prác do troch pracovných kategórií. Zamestnania I. a II. pracovnej kategórie sú uvedené v rezortných zoznamoch zamestnaní zaradených do I. a II. pracovnej kategórie vydaných pred 1. júnom 1992; do III. pracovnej kategórie patria zamestnania, ktoré nie sú zaradené do I. alebo II. pracovnej kategórie.

Podľa § 14 ods. 2 písm. f/ zákona o sociálnom zabezpečení do I. pracovnej kategórie sú zaradené zamestnania, v ktorých sa vykonávajú sústavne a v priebehu kalendárneho mesiaca prevažne rizikové práce, pri ktorých dochádza k častým a trvalým poruchám zdravia pracujúcich pôsobením škodlivých fyzikálnych a chemických vplyvov, a to zamestnania, v ktorých sa vykonávajú zvlášť ťažké a zdraviu škodlivé práce v hutách alebo v ťažkých chemických prevádzkach.

Podľa § 14 ods. 5 zákona o sociálnom zabezpečení ako doba zamestnania I. (II.) pracovnej kategórie sa za dobu pred 1. januárom 2000 započítava doba výkonu práce podľa opisu pracovnej činnosti uvedeného v príslušnom rezortnom zozname a ďalšie doby za podmienok a v rozsahu ustanovených v predpisoch platných pred 1. júnom 1992; organizácie na tieto účely vedú príslušnú evidenciu.

Podľa § 21 ods. 1 písm. c/ zákona o sociálnom zabezpečení občan má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až h).

Podľa § 65 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek. Dôchodkový vek je 62 rokov veku poistenca, ak tento zákon neustanovuje inak (ods. 2).

Podľa § 274 ods. 1 zákona o sociálnom poistení nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa priznávajú do 31. decembra 2023.

Zaraďovanie zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie bolo na základe zákonov č. 59/1993 Z.z., 71/1994 Z.z., 365/1994 Z.z., 308/1995 Z.z., 222/196 Z.z. a 376/1996 Z.z., 376/1997 Z.z. a 355/1997 Z.z. v právnom poriadku Slovenskej republiky predĺžené až do 31. decembra 1999.

Zo spisov vyplýva, že navrhovateľ nadobudne dôchodkový vek podľa § 65 ods. 2 zákona o sociálnom poistení X. decembra X., lebo podmienkou vzniku nároku na starobný dôchodok vo veku 55 rokov je výkon práce v zamestnaní, v ktorom sa vykonávajú zvlášť ťažké a zdraviu škodlivé práce v hutách alebo v ťažkých chemických prevádzkach najmenej 20 rokov.

Z evidenčných listov dôchodkového zabezpečenia, vyhotoveného zamestnávateľom navrhovateľa (T. B.), navrhovateľ vykonával druh práce (podľa názvoslovía a poradového čísla rezortného zoznamu) 46 Sv 92-01 strojník, 13 Sv 91-02 samostatný stavebný robotník v rokoch od 19. septembra 1972 do 31. decembra 1978 so zaradením do I. pracovnej kategórie. Od 1. januára 1979 do 31. decembra 1999 pracoval ako kominár- 01-06-01, a ako kominár - elektrikár 01-06-01/2 so zaradením do II. pracovnej kategórie s výnimkou 7 pracovných dní v roku 1984 so zaradením do I. pracovnej kategórie a od 1. januára 2000 do 31. decembra 2003 je zaznamenaný druh výkonu práce kominár - elektrikár so zaradením do III. pracovnej kategórie.

V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva povinnosť zamestnávateľa predkladať zamestnancovi na podpis evidenčné listy dôchodkového zabezpečenia. Zamestnanec má však právo kontrolovať údaje, zaznamenané zamestnávateľom v týchto evidenčných listoch. Dôkazné bremeno o nesprávnosti záznamu o výkone práce preto spočíva na zamestnancovi, ktorý musí preukázať, že záznam je nesprávny.

Z evidencie o dobe zamestnania a zárobku navrhovateľa vyplýva, že do 31. decembra 1999 vykonával práce, zaradené do I. pracovnej kategórie v rozsahu 6 rokov a 111 dní.

Na preukázanie výkonu zamestnania v I. zvýhodnenej pracovnej kategórii v období od 1. januára 1979 do 31. decembra 1999 navrhovateľ navrhol vypočúť svedkov, a to svojich spolupracovníkov z tohto obdobia, ktorí podľa jeho tvrdenia vykonávali tie isté práce ako navrhovateľ. Z obsahu jednotlivých výpovedí týchto svedkov odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa zistil, že navrhovateľ ani obsahom ich svedeckých výpovedí nepreukázal, že údaje zamestnávateľa v evidenčných listoch o zaradení do pracovných kategórií v období od 1. januára 1979 do 31. decembra 1999 nie sú pravdivé. Svedkovia jednoznačne nepotvrdili, že navrhovateľ v spornej dobe zamestnania vykonával práce v I. pracovnej kategórii a nie v II. pracovnej kategórii tak, ako to vyžaduje § 14 ods. 2 písm. f/ zákona o sociálnom zabezpečení.

Dostatočne bolo preukázané, že práce, ktoré navrhovateľ vykonával v období od 1. januára 1979 do 31. decembra 1999 boli správne zaradené do II. pracovnej kategórie. Hoci navrhovateľ tvrdil, že v uvedenom období to boli svojim charakterom práce I. pracovnej kategórie, svoje tvrdenie dostatočne nepreukázal. Odporkyňa pri zisťovaní doby dôchodkového zabezpečenia pre vznik nároku na starobný dôchodok toto obdobie posúdila podľa zápisu v evidenčnom liste navrhovateľa, ako práce vykonávané v zamestnaní, zaradenom do II. pracovnej kategórie. Údaje v evidenčných listoch dôchodkového zabezpečenia vystavených zamestnávateľom navrhovateľa o zaradení prác navrhovateľom neboli spochybnené hodnoverným spôsobom a aj jeho námietky, že tieto záznamy nepodpísal, považoval odvolací súd za účelové, lebo jeho podpisy sú v zásade zhodné a ich pravosť navrhovateľ okrem svojho vyjadrenia ničím nedoložil.

Navrhovateľ teda nepreukázal, že vykonával práce v rozsahu 20 rokov v zamestnaniach, v ktorých sa vykonávajú zvlášť ťažké a zdraviu škodlivé práce v zmysle § 14 ods. 2 písm. f/ zákona o sociálnom zabezpečení.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z toho rovnako ako súd prvého stupňa považoval rozhodnutie odporkyne o nepriznaní starobného dôchodku navrhovateľovi od 55 roku veku za zákonné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z uvedeného dôvodu rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

Podľa § 250k ods. 1 OSP ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania. Ak bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené z dôvodu podľa § 250j ods. 3, súd žalobcovi prizná úplnú náhradu trov konania. Môže tiež rozhodnúť, že sa náhrada trov celkom alebo sčasti neprizná, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

V prejednávanej veci v odvolacom konaní navrhovateľ nebol úspešný, preto odvolací súd mu nepriznal náhradu trov odvolacieho konania (§ 250k ods. 1 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. júna 2012

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová